

Svobodné šíření myšlenek Více než dvacítka autorů v Česku vyhlásila Mezinárodní den samizdatu

12.10.2016 18:00

Sdílejte: [Facebook](#) [Twitter](#) [Email](#)

Význam samizdatu jako přetrvání svobodné kultury v represivních politických podmínkách má připomínat Mezinárodní den samizdatu. Na 12. října ho vyhlásili bývalí představitelé československého samizdatu. V pražské knihovně Libri prohibiti podepsala více než dvacítka z nich prohlášení. Do třech týdnů by ho chtěli rozšířit také do Polska a Ruska. Mezinárodní den samizdatu si chtějí připomínat každoročně, protože i v současnosti lidé v řadě zemí zápasí kvůli represivním režimům o lidská práva a svobodné šíření myšlenek.

Samizdat je podle ředitele knihovny Jiřího Gruntoráda fenoménem, o kterém se hodně mluví, ale málokdo ho viděl. "Navíc je samizdat nejen pro mě, ale pro

všechny přítomné a pro spoustu dalších lidí médium. To znamená není to jenom nějaká kniha nebo nějaký časopis, jsou to třeba i zvukové nahrávky. Dokonce existoval samizdatový videožurnál. To všechno v době nesvobody mělo pro tuto společnost velký význam," řekl ředitel knihovny Jiří Gruntorád.

Připomněl, že nebýt samizdatu, nebyla by tady Charta 77 a nevznikly by za komunistického režimu nezávislé iniciativy a tisíce knih. "A lidé by nevěděli, co se děje. Myslím, že můžeme samizdatu děkovat za mnohé. To samozřejmě neplatí jen pro Čechy, ale i pro Slováky, Poláky a další národy, které žily v nesvobodě," dodal. Samizdat existuje stále v nedemokratických zemích. Funguje například i na internetu.

Pod prohlášení se ve středu podepsali bývalí disidenti, jako například někdejší československý politik Ján Čarnogurský, diplomat Martin Palouš, spisovatelka Lenka Procházková, spisovatel Petr Placák i publicistka Petruška Šustrová.

V prohlášení se rovněž uvádí, že autoři, vydavatelé, rozšiřovatelé i čtenáři samizdatových publikací působili nezištně a za cenu vlastních obětí usilovali o prosazení myšlenek svobod a lidských práv. Knihy jim byly zabavovány a mnozí byli pronásledováni a často i dlouho vězněni.

V budoucnu vyhlásí podle Gruntoráda Mezinárodní den samizdatu i UNESCO nebo Rada Evropy, ale jeho autoři zatím o to přímo neusilují. Do Polska a Ruska chtějí prohlášení rozšířit prostřednictvím svých disidentských kontaktů z minulosti.

Foto: Šulová Kateřina

Autor: [ČTK](#)